ἔργῳ νικώσης [illegible] ἱερᾶς καί, περί τῶν ἀποστόλων ἐν-
[illegible] ἀπό ψυχῆς σοφῆς [illegible]
[illegible]
ἀθέλαδα δέ ζυνεῖδας τῶν δύο πρώτων μερῶν τό συνηρε-
[illegible] καί χοχρᾶσθαι [illegible] ὑπό τοῦ πλήθους τῶν σημειώσεων,
[illegible] παραβαλλόντων τῶν σοφί-
[illegible]. κἀμοί δέ τό νόημα τοῦτο, μεταξύ γράφοντι,
ὑπεισῆλθε. διά ταῦτα καί δίκαιον εἰς κεφάλαια τάς
ἀποδείξεις. Ἔσπευδον δέ καί ἄλλως περί τήν σύνταξιν
[illegible] συνείρων αὐτοσχεδίως τά ἐπελθόντα καί τοῖς τυπογράφοις
[illegible] βουλόμενος ἐξυπηρετεῖν τό βιβλίον ἐν καιρῷ, καί ἐξ ὅσον
ὁ σίδηρος ἦν ἐν ἀκμῇ τό τῆς παροιμίας. γέγονε [illegible]
[illegible] · γένοιτο δ' οὖν ἅπαξ, τῆς
ἀμετρίας τῶν ἐπιχειρημάτων ἐν καί σύ λέγεις, ἡ ἀνα-
κεφαλαίωσις, ἐπί τέλει τοῦ συντάγματος [illegible] προστεθεῖσα χαρίν
τῶν ἀπλουστέρων. Ἔρρωσο, καί μεί τῆς σῆς μνήμης
μεταδίδου οἵτινι ὑπάρχει.
τῇ [illegible] Μαΐου 1836.
ἐκ Ναυπλίας εἰς Αἴγιναν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

14 Τῷ σοφῷ Μιχαήλῳ τῷ Σχινᾷ Κ. Οἰκονόμος χαίρειν.

"Ὦ φίλτατον φώνημα καί πρόσπτυγμα ἐμοί"
καί φρενῶν μου μέλημα καί ψυχῆς ἐνοίκημα φίλτατον!
Σύ μέν τά σεαυτοῦ πάντοτε ποιεῖς, καί φιλάνθρωπα
μέν φρονεῖς, φιλάνθρωπα δέ καί λέγεις καί γράφεις,
αἰδῶ τε σύνοικον ἔχων, καί τήν [illegible] χάριν τῆς οὐρα-
νίας σοφίας, ἧς ἡμῖν τά γνωρίσματα διέγραψεν ὁ Ἀπόστολος
Ἰάκωβος. διό καί ξένον οὐδέν εἴ γε καί περί τῆς ἐμῆς
ἐπισχολιαίας διατριβῆς οὕτω καλά καί χαρίεντα [illegible]
συνταξάμενος ἐξέδωκας. Ἐγώ δέ, καίτοι τά κατ' ἐμαυ-
τόν ἀκριβῶς ἐπιστάμενος, ἀλλ' ὅμως καί αὐτός διά ταῦτα
σε δικαίως ἀγάμενος ἐπαινῶ. τῷ γάρ τά πράγματα
φαῦλα καλλίστοις ὀνόμασι δεινόν περικοσμεῖν, οὐδ' οὐ τά

μεγάλα δυνάμενον μεγάλα ποιεῖν (σοφιστῶν γάρ ἀνθρώπων
τά γε τοιαῦτα, ὧν διάκενος καί κοῦφος ὁ λόγος·
οἷα φασί καί τά περί τήν Ἀσφαλτίτιδα φυόμενα μῆλα,
χροιάν μέν ἔχοντα καί φλοιόν ἔξωθεν καλόν, τἄνδον
δέ σαπρά)· θαυμάζω δέ σε μάλιστα τῆς τε ἤδη χρηστό-
τητος καί μεγαλοφροσύνης. Οὐ [illegible] [illegible] ὕψει [illegible]
διανοίας ταπεινά πράττειν (τό γε νῦν ἔχον) καλῶς δέ
τό Ἑλληνικόν, δεινοί ποιούμενοι, καί τάς ἐπιούσας αἰσθανό-
μενοι γενεάς,

[illegible] σοφῶν πατέρων ἀμαθεῖς [illegible] αἶσχος ἀνάψῃ,
καλόν τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος ἔχουσι ἄγαλμα, περιξέσας
ἐπιστάμενος ἐξ ἀργοῦ λίθου, ταύτης δέ τῆς ἐμῆς δια-
τριβῆς· εἰς ὅπερ οἵ τε νῦν ζῶντες ἀφορῶντες κρείττους
ἄν γένοιντο σοφῶν αὐτῶν, καί τῶν ἐπεσομένων
οἱ φιλοτιμότεροι οἱ παντάπασιν ἄμουσοι τοῦ καθ'
ἡμᾶς ἀριθμήσουσι χρόνου, οὐδέ μετ' ἐρυθήματος σοφίαν
ἐπί τῶν παρόντων ἀναβαίνοντος ἐροῦσιν "ὅτι ἄρα
τῶν τότε χρόνων οἱ λόγοι ἀμφορεῖς τινες ἦσαν
ἄλλως κενασμένοι ἤ καθάπερ ἐν τριόδῳ, τῷ βίῳ
παρερριμμένοι, μεστοί μέν ἀγνοίας καί δοξῶν πονηρῶν,
πόθου δέ πρόσκομμα καί παίγνιον τοῖς παριοῦσιν
ἀλλοφύλοις". Ἐπί δή τούτοις καί τοῖς τοιούτοις ἡ σή νεμεσή-
σασα μεγαλοφυΐα τόν ἐμόν γε τοῦτον ἄμορφον
πόνον ἐπιβαλλεῖν ἀγαλματώσας. Ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ἔλαθεν
ἑαυτήν τόν ἴδιον αὐτῆς ἀνδριάντα τῷ τεμένει τῆς
μνήμης ἐγκαθιδρύσασα· καθά καί Φειδίαν ὀρθῶς
ἔφασαν μή μᾶλλον Ἀθηνᾶς καί Διός ἤ τῆς ἑαυτοῦ
θεοφορήτου ψυχῆς εἰκόνας τεχνουργεῖν. Ἐγώ μέν δή
σε, φιλότης, ἄγαμαι καί τιμῶ, καί τόν στέφανον,
ὅν ἠρέμα καί χαριέντως ἐπί τῆς ἐμῆς κορυφῆς
ἐπέθηκας, ἀναλαβών καί καταφιλήσας αὐτόν σε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Τῷ σοφῷ Μιχαήλῳ τῷ Σχινᾷ Κ. Οἰκονόμος χαίρειν.

«Ὦ φίλτατον φώνημα καὶ πρόσπτυγμ᾽ ἐμοί» [illegible]

καὶ φρενῶν μου μέλημα [illegible] καὶ ψυχῆς [illegible] ἐνοίκημα!

Σὺ μὲν τὰ σαυτοῦ πάντοτε ποιεῖν. καὶ φιλάνθρωπα μὲν φρονεῖς, φιλάνθρωπα δὲ καὶ λέγεις καὶ γράφεις, εἰδώς τι σύνοικον ἔχων, καὶ τὴν χάριν τῆς οὐρανίας σοφίας, ἧς ἡμῖν τὰ γνωρίσματα διέγραψεν ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος. διὸ καὶ ξένον οὐδὲν εἴ γε καὶ περὶ τῆς ἐμῆς ἐπιτομμείας διατριβῆς οὕτω [illegible] καὶ σεμνὰ συνταξάμενος ἐξέδωκας. Ἐγὼ δὲ, καί τοι τὰ κατ᾽ ἐμαυτὸν ἀκριβῶς ἐπιστάμενος, ἀλλ᾽ ὅμως καὶ αὐτὸς [illegible] καὶ διὰ ταῦτά σε δικαίως ἀγάμενος ἐπαινῶ. οὐχ ὡς πράγματα φαῦλα καλλίστοις ὀνόμασι δεινὸν περικοσμεῖν, ἀλλ᾽ ὡς τὰ μικρὰ δυνάμενον μεγάλα ποιεῖν (σοφιστῶν γὰρ ἀνθρώπων τά γε τοιαῦτα καὶ [illegible], ὧν διάκενος καὶ ψόφος ὁ λόγος· οἷα φασὶ καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀσφαλτῖτιδα φυόμενα μῆλα, χρόαν μὲν ἔχοντα καὶ φαιὸν ἔξωθεν καλόν, τἄνδον δὲ σαπρά.) θαυμάζω δέ σε [illegible] τῆς χρηστότητος καὶ μεγαλοφροσύνης. ὅς ἀφ᾽ οὗ βέβηκας ὕψους τῆς διανοίας ταπεινὰ πράττων (τά γε νῦν ἔχον) [illegible] τὸ Ἑλληνικόν, [illegible] νέας,

«Μή τις σφιν πατέρων [illegible] αἴσχεα ἀνάψῃ»,

κατὰ τοῦ καθ᾽ ἡμᾶς αἰῶνος ἤγησας ἀγάλματα [illegible] ἐπισταμένως [illegible], ταύτης δὴ τῆς ἐμῆς διατριβῆς. εἰς ὅπερ οἵ τε νῦν ζῶντες ἀφορῶντες κρείττους ἂν γένοιντο σφῶν αὐτῶν. καὶ [illegible] ἐπεσομένων οἱ [illegible] [illegible] ἀκούσαν τὸν καθ᾽ ἡμᾶς ἀριθμήσαι χρόνον [illegible] γενησομένους [illegible] καθάπερ ἐν τριόδῳ τῷ βίῳ παρερριμμένους, [illegible] μὲν ἀγνοίας καὶ δοξῶν πονηρῶν, ποδῶν δὲ προσκόμματα καὶ παίγνιον τοῖς [illegible] ἀλλοφύλοις [illegible]. ἐπὶ δὴ τούτοις ἡ μεγαλοφυΐα [illegible] νεμεσήσασα τὸν ἐμὸν ἄμορφον πόνον ἐπεβάλετ᾽ ἀγαλματῶσαι. Ἀλλ᾽, ὡς ἔοικεν, ἔλαθεν ἑαυτῆς τὸν ἴδιον ἀνδριάντα τῷ τεμένει τῆς μνήμης ἐγκαθιδρύσασα. καθὰ καὶ Φειδίαν ὀρθῶς ἔφασαν μὴ μᾶλλον Ἀθηνᾶς καὶ Διὸς ἢ τὸ ἑαυτοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

θεοφορήτου ψυχῇ εἰκόνας τεχνουργεῖν. Ἐγὼ μὲν οὖν [σε] φιλῶ, ἄγαμαι καὶ τιμῶ, καὶ τὸν στέφανον ὃν χαριέντως ἐπὶ τῆς ἐμῆς κορυφῆς ἐπαφῆκας, ἀναλαβὼν αὐτόν σε πάλιν στεφανῶ. οὔτε γὰρ εὐδαιμέστερον ἄλλον οὔτε χαριέστερον ἐπιπλέξαιμι. Σὺ δὲ τοῦτον λαβὼν ἀναθήσεις, εὖ οἶδα, τῇ κοινῇ Μητρὶ καὶ τροφῷ, τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἥτις οὕτω καλόν σ' ἐγείνατο, οὕτω δὲ μέγαν ἐθρέψατο καὶ γενναῖον, ὑπερμαχοῦντα μὲν ἑαυτῆς, ὑπερμαχοῦντα δὲ τῆς πατρίδος, καὶ βάκτρον μὲν ἡμῖν γιγνόμενον, ὑπὸ γήρως καὶ [illegible] κεκμηκόσι, κέντρον δὲ τοῖς νωθροῖς, καλὸν δὲ τοῖς νεωτέροις [illegible] ὑπόδειγμα. Ταῦτα φίλε σοι [illegible] καθαρὰν ἀνοίξας [illegible] φρενῶν. Περὶ δὲ τῆς [illegible] τῆς διατριβῆς [illegible] μὴ φρόντιζε [illegible]. Χρυσοῦ γὰρ ἀκηράτου [illegible] ἅπτεται εὐρώς, [illegible] πω καὶ χεὶρ [illegible] ἐπιβάλῃ τῷ ἔργῳ [illegible] τὸ [illegible] πεπαλαιωμένον [illegible] ἀσθενέστερον [illegible]. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλως διορθώσασθαι τὰ ἡμαρτημένα προσαριθμήσαντα παρὰ τὸ τέλος τῆς ἐπικρίσεως. Καὶ πεῖθε ταῦτα πράττειν τὸν Γερμανόν, καταδείξας [illegible] καὶ ὅσα σφάλματα παρεισέφρησε καὶ εἰς τὸ μνημονευόμενον κείμενον τῆς διατριβῆς. [illegible] σελ. 63 [illegible] στιχ. [illegible] ἔχει ἀντὶ ἔχεις [illegible] σελ. 65 (στ. 6) μετὰ τὸ τῶν πιστῶν φαίνεται ἐκπεπτωκὸς τὸ Ἐπισκοπεῖ. ὁμοίως καὶ στιχ. 8 μετὰ τὸ ἐπίσκοπον ἐλλείπει τὸ αὐτὸ ῥῆμα. καὶ στ. 16 μετὰ τὸ Χειροτονίας λείπει χωρίον ἄλλο (διότι τὸ "οὕτως ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος" [illegible] ἐπάγεται πρὸς τὰ προηγούμενα ἀσυνάρτητον) καὶ σελ. 66 στ. 22 ἔγραψεν ἀποστολικὰς ἀντὶ ἀποστολικαῖς καὶ σελ. 67 στιχ. 26, ἀρχομένης τὸ Γ[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

32

[illegible] θεὸς δέ σοι [illegible] Ἀθηνῶν [illegible] ἔχει δ' οἰκείως, εἶπε, πρός σε. [illegible] τὰ σχόλια περὶ [illegible] ἐπιστολῆς [illegible] φαίνεται πάλιν ἄλλο χωρίον ἐκπεπτωκὸς (ἴσ. τὸ) "τὴν ἀξίαν τῆς ἀποστολικῆς [illegible] ἀλλ' οἱ Ἀπόστολοι ὠνόμασαν τόπον καὶ βαθμόν" — ἢ ὅ,τι ἄλλο γέγραπται ἐν τῷ κειμένῳ, προσθεὶς καὶ τὰ ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς διαταγαῖς. ὁ δὲ [illegible] τυπογράφος [illegible] ἀπὸ τούτων [illegible] παρεῖδε τὰ προηγούμενα. Κατὰ δὲ τὴν 68 σελίδα στ. 13. ἐζήλωσα [illegible] μοναχοὺς [illegible] μοναχομάχους πρεσβυτεριανούς. ὅτι ἀντὶ [illegible] "μονομεχῶν" [illegible] μοναχῶν" [illegible]. Καὶ ταῦτα μὲν [illegible] τὸ μαθὸν [illegible] τῶν ἐκκλησιαστικῶν διαταγῶν; "Φεῦ. ὅπως βόσκεις μικρὰς [illegible]" Εἰπὲ (ἂν σοι δοκῇ) πρὸς τὸν Ἀθηνῶν [illegible] τὸν μέγαν Γραμματέα [illegible]. Τοιαῦτα [illegible] τυφλή [illegible] ἀπόδειξις. Διὰ τούτων [illegible] ἡ Ἐκκλησία [illegible] τῆς γλώσσης τὴν Ἑλληνικήν, καὶ ὁ καλὸς ἡμῶν γραμματικὸς εἰσάγει τὸν βαρβαρισμόν, τὰ, νά, καὶ διὰ νά. καὶ τὰ δὲ [illegible] καὶ τὸν σύνθετον μέλλοντα, καὶ τὸ ἤθελεν [illegible] καὶ τἄλλα τὰ [illegible] ἀπορρήματα [illegible] αὐτοῦ καὶ ἄλλων συγγραφέων τοῦ [illegible] τὰς γραφὰς [illegible] τῶν θείων ἀρχετύπων [illegible] δογμάτων εἰσαγωγή. [illegible] Κύριος ἐλυπήθην ἰδὼν βαρβαρίζον οὕτω σοφῶς καὶ ἀξιόχρεως ἐκδιδόμενον τὸ Πατριαρχικὸν διάταγμα. Ἀλλὰ μένω, φίλε, καὶ φέρω συνεχῶς ἐπάδων τὸ [illegible] τοῖ φίλον ἐντεῦθεν [illegible] ταχ' αὔριον [illegible]. Σὺ δ' ἀεὶ χαῖρε καὶ εὖ πράττε ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ τέκνα μου μετὰ πόθου προσαγορεύουσι τὴν σοφήν σου [illegible] καὶ τὴν φιλτάτην σύζυγον μετὰ τῶν ἄλλων [illegible]

τῇ 29: Μαΐου 1836: ἐν Ναυπλίῳ.

33

Ῥάλλη διὰ τὸ [illegible] μάλιστα καὶ δι' αὐτὴν δὲ τὴν γνῶσιν
τὴν ταχεῖαν ἐπανόρθωσιν. Χρῆσθαι μὲν χαρακτῆρι
λόγου σαφεῖ καὶ λέξει κοινῇ καὶ συνηθεστάτῃ μάλιστα
περὶ τὴν [illegible] διάλεκτον γινωσκομένῃ, φεύγο-
ντα δὲ πάντα βάρβαρα χρῆσθαι [illegible] ἐπιμε-
λουμένους, καὶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] σχηματίζειν τὴν χρῆσιν
ἐν τῷ μάλιστα χρησίμων καὶ τὰς αὐτο-
μάτου ῥημάτων, ὅπως ἂν μὴ παραβλ-
άπτηται ἡ σαφήνεια. Ταῦτα φίλε [illegible]
καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς σῆς [illegible] [illegible]
περὶ τὸ γραμματικὸν, [illegible] [illegible]
[illegible] τὰ [illegible] [illegible] προστιθέντος. Καὶ
μὲν [illegible] ὁ [illegible] τοῦτο κάλλιστον καὶ
τῆς Ἑλληνικῆς [illegible] ἔργον [illegible]-
τατον. Εἰ δὲ σύ, ἀλλ' [illegible] με, φίλε, με-
[illegible] [illegible] τὴν [illegible], τὰς ἀξίους
[illegible] ἀρετῶν [illegible]! Σὺ δ' [illegible] χαῖρε καὶ
εὖ πράττε ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἑλληνικῆς
καὶ τῆς Ἑλλάδος. [illegible] προσαγο-
ρεύοντα μετὰ πόθου τὸν σεβαστὸν Κοραῆ.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὸ
[illegible] περὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], καὶ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] χαίρειν.

τῇ 30 Μαΐου 1836. [illegible] Ἀθήνῃσι

34

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πλέον ἀγαλλόμενος στεφάνῳ· οὔτε γὰρ εὐθαλέστερον ἄλλον
οὔτε χαριέστερον ἐπιπλέξαιμι. Σὺ δὲ τοῦτον λαβὼν
ἀναθήσεις, ὦ φίλε, τῇ κοινῇ Μητρὶ καὶ τροφῷ, τῇ
Ἐκκλησίᾳ, ἥτις οὕτω καλόν σ᾽ ἐγείνατο, οὕτω δὲ μέγαν
ἐθρέψατο καὶ γενναῖον, ὑπερμαχοῦντα μὲν ἑαυτῆς,
ὑπερμαχοῦσα δὲ τῆς πατρίδος, καὶ βάκτρον μὲν ἡμῖν
γιγνόμενον, γήρᾳ δὲ καὶ πόνῳ καὶ ταῖς τοῦ βίου
μεταβολαῖς κεκμηκόσι, κέντρον δὲ σωτήριον τοῖς
νωθροῖς καὶ βλακευομένοις, χαλινὸν δὲ τοῖς ἄττουσιν
ὑπ᾽ ἀνοίας, ἱκανὸν δὲ τοῖς νεωτέροις σεμνότητός τε λόγου
καὶ χρηστῶν ἠθῶν ὑπόδειγμα. Ταῦτα φίλε σοὶ γράφω
μικρὰ χαριστήρια, "καθαρὰν μὲν αὐτὸς ἀνάξας, σὺ κα-
θαρὰν δὲ δρεπομένῳ [illegible] κρηπῖδα φρενῶν." Περὶ δὲ [illegible] πεμ-
πτικῇ, ᾗ κέχρηται Γερμανὸς [illegible] χρυσοῦ ἐπίκλησιν [illegible]
γελοῖος μὲν δοκεῖ ταῖς χάρισιν ὁ ἀνήρ, [illegible]
[illegible] πορφυρίας πρόσωπον ὑποδυόμενος.
Σὺ δὲ μὴ φροντίσῃς λίαν· χρυσοῦ γὰρ ἀκηράτου
οὐχ ἅπτεται ἰός, εἰ δὲ [illegible] που καὶ χεὶρ
ἁρπυίας [illegible] κρηπῖδα ἐπιβάσῃ τῷ ἔργῳ
ἀλλὰ καὶ [illegible] τοῦ ὅλου χάρις [illegible] καὶ
[illegible] καὶ χρυσὸν [illegible], οἷοι τοῖς [illegible],
τῶν παλαιῶν ἀγαλμάτων. Τὸ δὲ λαμπρὸν
[illegible] καὶ [illegible] καὶ παχεῖς "[illegible]
[illegible] ἄξιον, οὐδαμῶς [illegible] καὶ
[illegible] ἡ ποίησις. Ἔτι δὲ καὶ ἄλλως,
διορθώσουσα τὰ ἡμαρτημένα [illegible]
παρὰ τὸ τέλος τῆς [illegible]. Καὶ ἐπειδὴ ταῦτα
[illegible] τοῦ Γερμανοῦ, [illegible] ὅτι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ